

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2025-539

30.5.2025

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

For sent fremsatt klage? – Ikke lastes for å ha oversett klagefristen? – helse

Klager ble den 2.12.20 ilagt gebyr for uforsikret kjøretøy for perioden 27.11.20 – 20.1.22. Klage mot gebyret ble fremmet 14.10.24. Trafikksforsikringsforeningen avviste klagen som følge av at klagefristen var oversett. Klager anførte at klagen ikke kunne avvises, og at klagen måtte realitetsbehandles da klager, som følge av helseproblemer, ikke kunne lastes for å ha oversett klagefristen. Klager anførte videre at gebyrkrav i saken måtte slettes. Nemnda kom til at klagefristen var oversett, og at det ikke var grunnlag for å gi oppreisning for fristoversittelsen. Det var derfor ikke grunnlag for å realitetsbehandle saken.

GEBYRETS STØRRELSE: 27.11.20 – 20.1.22

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmål om klage over ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn, jf. bilansvarslova § 17a, skal avvises som for sent fremsatt, jf. forvaltningsloven § 31.

Klager var registrert som eier av kjøretøy med registreringsnummer (...). Kjøretøyet var sist forsikret i If Skadeforsikring (If) inntil forsikringen ble avsluttet 26.11.20 som følge av manglende betaling.

Kjøretøyet var deretter uforsikret frem til det ble vraket 21.1.22.

Det ble sendt varsel til klager den 1.12.20 på SMS og e-post om at kjøretøyet var uforsikret.

Trafikksforsikringsforeningen ila deretter klager et gebyr for uforsikret kjøretøy den 2.12.20. Av gebyret fremgikk det at illeggelsen kunne «...påklages til Finansklagenemnda ved å sende skriftlig klage til TFF innen tre uker etter mottak av illeggelsen av gebyrkravet». Kravet ble sendt til klager per post til eiers Digipost den 2.12.20.

Den 14.10.24 ble gebyrileggelsen påklaget. I klagen ble det opplyst at klager tidligere hadde vært telefonisk i kontakt med foretaket og opplyst om at bilen stod lagret (i opplag) og således ikke var i bruk. I den skriftlige henvendelsen ble kravet bestridt og avvist i sin helhet.

Trafikksforsikringsforeningen innhentet deretter uttalelse og vedlegg fra If angående forsikringens opphør.

Trafikksforsikringsforeningen skrev den 3.12.24 avgjørelse om å avvise saken grunnet oversett klagefrist.

Saken ble deretter oversendt til Finansklagenemnda for videre behandling. Klager opprettholdt klagen i e-post 23.12.24.

Klager bestrider at klagen kan avvises og anfører at klagen må tas til behandling og kravet slettes. Klager har vært utsatt for vesentlig omsorg- og forsørgersvikt fra ung alder. Han falt tidlig ut av skolen og lider av dysleksi, ADHD med tilhørende store lese-, konsentrasjons- og skrivevansker.

Den aktuelle bilen har aldri vært i bruk. Den ble kjøpt som vrak/delebil for kr 13.000 og stod parkert i et p-hus inntil den ble slept direkte til vraking fra p-huset hvor den stod lagret. Bilen har ingen bompasseringer eller annet i gebyrperioden. Gebyrkravet fremstår helt ute av proporsjoner i forhold til bilens verdi.

Klager anfører videre at han har vært i telefonisk kontakt med Trafikksforsikringsforeningen tidligere, og at han etter dette la til grunn at saken var ordnet.

Klager anfører at han ikke har mottatt varsel om krav fra verken If eller inkassobyrå. Grunnet klagers sykdom / vanskeligheter / utfordringer så har det ikke lyktes klager å logge inn og bruke Digipost.

Trafikksforsikringsforeningen opprettholder at klagen skal avvises som for sent fremsatt. Gebyrkrav ble sendt 2.12.20, mens klagen først ble fremmet 14.10.24. Trafikksforsikringsforeningen finner ikke at det foreligger grunner som nevnt i forskriften § 8 som tilsier at klagen skal tas til behandling.

Sekretariatets konklusjon: Sekretariatet kom til at klagefristen var oversittet, og at det ikke var grunnlag for å ta klagen til behandling. Begrunnelsen fra sekretariatet er inntatt under:

[I]leggelse av gebyr kan påklages av den gebyrpliktige, jf. forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn (gebyrforskriften) § 8 første ledd. Fristen for å klage er i henhold til andre ledd tre uker fra det tidspunkt underretning om beslutning om gebyrleggelse er kommet frem til den gebyrpliktige.

Underretningen skjer gjennom utsendelse av gebyrkrav. Gebyrkravet er ifølge det opplyste sendt til klagers Digipost. Det er fremlagt dokumentasjon for at kravet ble sendt 2.12.20. Vi legger dermed til grunn at klagefristen startet å løpe kort tid etter at kravet ble sendt til klager. Klagefristen utløp 3 uker senere. Dersom man legger til grunn en ukes postgang, utløp klagefristen senest 30.12.20.

Skriftlig klage til Trafikksforsikringsforeningen ble først fremsatt 14.10.24. Det er anført at klager selv har ringt TFF på et tidligere tidspunkt, men dette er ikke dokumentert og kan dermed ikke legges til grunn. Klagefristen er dermed oversittet.

En klage kan i noen tilfeller tas til behandling selv om den gebyrpliktige ikke har overholdt klagefristen, jf. gebyrforskriften § 8 andre ledd andre punktum.

Såkalt oppfrisking for oversittelse av klagefristen er aktuelt når vedkommende ikke kan lastes (bebreides) for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage (bokstav a) eller det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd (bokstav b).

Sekretariatet kan ikke se at det er kommet frem/lagt frem opplysninger om forhold som tilsier at det dreier seg om en unnskyldelig fristoversittelse. Det er dermed ikke grunnlag for å behandle klagen etter bokstav a.

Ved vurderingen av om det foreligger særlige grunner etter bokstav b, ser sekretariatet hen til fristoversittelsens lengde. I denne saken er klagefristen oversittet med over 3 ½ år, og det dreier seg dermed om en betydelig fristoversittelse.

Dersom vedtaket fremstår som tvilsomt rettslig sett, vil dette kunne være en særlig grunn til å innrømme oppfriskning. Slik saken er presentert, kan imidlertid ikke sekretariatet se at det er noe som tilsier at klagen vil kunne føre frem. Sekretariatet viser til at det fremgår av fremlagt hendelsesoversikt at kjøretøyet var uforsikret i perioden det er ilagt gebyr. At et kjøretøy ikke er i bruk eller kjørbart, fritar heller ikke for registrerings- eller forsikringsplikt, jf. blant annet avgjørelse fra Finansklagenemnda Skade (Gebyr) i FinKN 2019-810.

Det er heller ikke fremkommet opplysninger som gir grunn til å tro at klager ville fått ettergitt hele eller deler av gebyrkravet etter reglene for dispensasjon i bilansvarslova § 17 a andre ledd og gebyrforskriften § 9. En forutsetning for dispensasjon er at det er forhold utenfor klagers kontroll som har ført til at kjøretøyet ble

stående uforsikret i gebyrperioden. Manglende betaling av forsikringsavtalen har ikke blitt ansett som et forhold utenfor den ansvarliges kontroll. Nemnda har slått fast at "dispensasjonsadgangen for betalingsmislighold er etter gjeldende rett nærmest utelukket" jf. FinKN 2021-692. Dersom man er i stand til å anskaffe kjøretøy vil man også forventes å ha oversikt over de lovpålagte konsekvensene ved eierskap til kjøretøy.

Vi har forståelse for at klager befinner seg i en krevende situasjon, men kan dessverre ikke se at det endrer vår vurdering av om saken likevel skal tas til behandling.

Vår vurdering er dermed at klagefristen er oversittet, og at det ikke er grunnlag for å ta klagen til behandling.

Problemstillingen for nemnda

Spørsmålet til nemnda er om klage fremsatt etter klagefrist likevel kan tas til behandling, herunder om klager grunnet sin helsesituasjon ikke kan lastes for å ha oversittet klagefristen eller drøyd med å klage.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

I den innledende e-post korrespondansen (e-post 18.10.24) med klagers fullmektig skriver Trafikksforsikringsforeningen blant annet følgende:

Dersom eier ønsker å registrere en klage på et gebyr som er ilagt, må du logge deg inn på vår hjemmeside <https://tffa.no/minside>. Du må her logge deg inn med BankID.

Gebyrforskriften § 8 inneholder ikke noe slikt krav. Bestemmelsens fjerde ledd synes å forutsette at det skal klages skriftlig, men krever ikke at man logger seg inn på Trafikksforsikringsforeningens hjemmeside, selv om det nok kan være hensiktsmessig. Gyldig klage kan derfor også sendes i brev eller som e-post.

Klagen ble i dette tilfellet likevel riktig registrert, idet første henvendelse skjedde 14.10.24. Under saksforberedelsen har klagers fullmektig gjentatte ganger blitt oppfordret til å sende inn skriftlig dokumentasjon som han mener kan ha betydning for avgjørelsen. Siste frist for innsendelse var i løpet av uke 19, men fullmektigen har tilsynelatende ikke respondert på dette.

Hovedspørsmålet i saken er om det foreligger opplysninger som tilsier at det bør gis oppreisning for oversittelse av gebyrforskriftens frist for å fremsette klage.

Før nemnda ser nærmere på dette spørsmålet ønsker nemnda å vise til sin avgjørelse i sak FinKN 2025-501, der nemnda tok utgangspunkt i gebyrforskriften § 8 andre og tredje ledd som lyder slik:

Fristen for å klage er tre uker fra det tidspunkt underretning om beslutningen er kommet frem til den gebyrpliktige. Selv om klageren har oversittet klagefristen, kan klagen tas under behandling såfremt

- a. den gebyrpliktige eller dennes fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage
- b. det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd

Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om endring av illeggelse av kravet kan medføre skade eller ulempe for andre.

Nemnda skrev deretter følgende:

Første setning i andre ledd svarer til forvaltningsloven § 29 første ledd første setning. Utgangspunktet for beregningen av klagefristen er altså tre uker fra det tidspunkt underretning om beslutningen om å illegge gebyr kom frem til den gebyrpliktige. I forvaltningen treffes det enkeltvedtak, mens gebyrer ilegges løpende; hver dag påløper det et nytt gebyr. Når gebyrperioden er kortvarig – fra noen dager til en uke eller to – synes det etter nemndas syn uproblematisk å ta et slikt utgangspunkt for fristberegningen, men i saker der gebyret løper over lengre tid som i vår sak, reiser det seg flere vanskelige problemstillinger.

Videre skrev nemnda:

Gebyr ilegges løpende. Det betyr at det ilegges et nytt gebyr for hver dag som går. En selvstendig klagefrist for hvert gebyr, er uhensiktsmessig. Trafikksforsikringsforeningen sender etter det som er opplyst i andre tilsvarende saker, ut nye krav om gebyr to ganger i måneden, og man kunne tenke seg at man tok utgangspunkt i hvert slikt krav og beregnet selvstendige klagefrister for hvert krav, men også dette er, slik nemnda ser det, uhensiktsmessig. Nemnda mener av disse grunner at rettssikkerhetsmessige hensyn tilsier at klagefristen ikke bør starte før utløpet av den samlede gebyrperioden. Et slikt utgangspunkt er lett å konstatere og derfor enkelt for Trafikksforsikringsforeningen å praktisere, og det er den gunstigste ordningen for de gebyrpliktige.

Nemnda legger etter dette til grunn at gebyrperioden ble avsluttet og klagefristen begynte å løpe 20.1.22. Klage ble inngitt 14.10.24. Klagefristen er, etter gunstigste beregningsmåte for klager, med andre ord oversittet med cirka to år og åtte måneder.

Oppreisning kan etter andre og tredje ledd gis dersom fristoversittelsen ikke kan bebreides klager eller hans fullmektig eller det foreligger særlige forhold.

Når det gjelder den konkrete vurderingen av disse alternativene, viser nemnda til sekretariatets vurderinger som nemnda i det vesentlige kan slutte seg til. Det dreier seg tidsmessig om en betydelig oversittelse av fristen for å klage, og verken klager eller hans fullmektig har opplyst omstendigheter som kan begrunne en så vesentlig forsømmelse. Det er heller ikke opplysninger i saken ellers som gjør det sannsynlig at en klage ville hatt mulighet for å nå frem.

I sin vurdering har nemnda også tatt hensyn til at en endring av illeggelse av kravet ikke ville medført noen skade eller ulempe for andre, jf. § 8 tredje ledd.

Nemnda er etter dette kommet til at det ikke er grunnlag for å gi oppreisning for oversittelse av klagefristen, og saken vil derfor ikke bli realitetsbehandlet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikksforsikringsforeningen gis medhold

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant)